

בִּיהַּ מְהִימְנוֹתָא שְׁהָרִי אִין בּוֹ אִמּוֹנָה • (וְעַל דָּא) תִּנְיִן וְעַל זֶה שְׁנִינוּ כָּל
 בַּר נֶשׁ דְּאָזִיל בְּאוֹרְחָא, וְלִית עִמִּיהּ מְלִי דְאוֹרֵייתָא כּל
 אדם המהלך בדרך ואין עימו דברי תורה כלומר שהוא מפנה ליבו לבטלה ואינו עוסק בתורה
 בדרכו, אֶתְחַיֵּב בְּנַפְשִׁיהּ הָרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ. כָּל שְׂכֵן מֵאֵן
 דְּאִזְדָּוּג בְּאוֹרְחָא, עִם מֵאֵן דְּלִית בִּיהּ מְהִימְנוֹתָא וְכֵל שְׂכֵן
 מי שהולך בדרך ולא רק שאינו עוסק בתורה אלא מוסיף פשע להתחבר עם עם הארץ שאין
 בו אמונה, דְּלֹא חָשִׁיב לִיקָרָא דְמֵאֲרִיָּהּ וְאִין הוּא מַחְשִׁיב אֶת כְּבוֹד קוֹנֵה,
 שְׁהָרִי כְּשֶׁאֵנוּ עוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת זֶהוּ כְּבוֹדוֹ שֶׁל הַקִּבְיָהּ! וְדִידִיהּ דְּלֹא חָס עַל

אור הרשב"י

כנמר וכו' לעשות רצון אביך שבשמים, ודוד
 אמר (תהלים קיט): ואדברה בעדותיך נגד
 מלכים ולא אבוש, שאף – על – פי שרוב
 המלכים עסקם ודבורם בדברי גדולות
 והנאות, ודוד שהיה גם כן מלך, לכאורה
 תהיה לו להרפה אם בהיותו בחברתם יהיה
 הוא מדבר בדברי מוסר ותורה, תחת ספרו
 מן הגדולות ומתענוגות בני אדם כמוהם, הנה
 לא היה חש לזה כלל ולא היה לבו נפתח
 בהבלים האלה אחרי שכבר השיג האמת,
 אלא מפרש ואומר: ואדברה בעדותיך נגד
 מלכים ואל אבוש. וישעיה כמו כן אמר
 (ישעיה נ): על – כן שמתו פניי כחלמיש ואדע
 כי – לא אבוש.

עמד, סופו לישוב. ואומר (תהלים כו): לא –
 ישבתי עם – מתי – שוא וגו' שנאתי קהל
 מרעים וגו'. אין לו לאדם אלא להטהר ולנקות
 עצמו, ולמנוע רגליו מדרכי ההמון השקועים
 בהבלי הזמן, וישיב רגליו אל הצרות ה' ואל
 משכנותיו. הוא שדוד עצמו מסיים ואומר
 (שם): ארחץ בנקיון כפי ואסובבה את מזבחך
 ה'. ואם יארע לו שימצא בחברת מי שילעג
 עליו, לא ישית לבו אל הלעג ההוא, אדרבא,
 ילעג על מלעיגיו ויבזם, ויחשוב בדעתו כי
 לולי היה לו להרויח ממון הרבה, ההיה מניח
 מה שהיה צריך לזה מפני חבריו שלא ילעגו!
 כל – שכן שלא ירצה לאבד נשמתו מפני
 לעג.

ועל דרך זה הזהירו ז"ל (אבות פרק ה): הוי עז

הלימוד היומי

נְפִישִׁיהּ ולא מחשיב גם כבוד עצמו ולא חס על נפשו שהרי כיון שאינו עוסק בתורה ובמצוות יהיה נידון בגיהנם ויתבוזה שם בחרפה וקלון.

הצדיקים העוסקים בתורה נמצאים קדושים בכל ענייניהם

רְבִי יְהוּדָה אָמַר, מֵאֵן דְּלֹא חָס עַל נְפִישִׁיהּ מי שאינו חס על נפשו לקיים המצוות ולעסוק בתורה הקדושה כדי לתקן את נפשו ולהאירה ולקשרה בשורשה, **הֵיךְ יִשְׁלֹף נַפְשָׁא דְכַשְׂרָא לְבְרִיהּ** איך ימשיך נפש קדושה לבנו, והרי היוצא מן הטהור, טהור ואם ח"ו אינו טהור אף היוצא ממנו איך יהיה טהור [ג].
אָמַר רְבִי אֶלְעָזָר, תְּנוּהֵנָּא עַל דְּרָא, וְהָא אֲתִמַּר מְלָה [ד]

אור הרשב"י

הדור אם רובם נעשים בכשרות. תא חזי מה כתיב "והתקדשתם והייתם קדושים" מלמד שצריך אדם לקדש עצמו בשעת תשמיש. מאי קידושא שייך הכא א"ר יהודה בר יעקב שלא יעשו פריצותא וחציפותא, ולא לשום זנות כבהמות, שהבהמות אינן עושות אלא לכך, דהא תנן כל הבועל לשום זנות או לשום מה דאמרן, ולא ישמור את עצמו מאותן הדברים הצריכין דתנינן במתניתא, ההוא עוברא דאתיליד ליהוי פריין הצופ זונה רשע ואינו בכלל זרע אמת.

וכל הבועל לשם מצוה ומקדש עצמו ומכוין לבו לשם שמים הווי ליה בנין דמעלי, צדיקים וחסידים יראי שמים קדישין. הדא הוא דכתיב "והתקדשתם והייתם קדושים".

[ג] ומאמר הזהר זה יורד ונוקב עד התהום כי כמה יש לאדם ליזהר לקדש עצמו כדי לזכות לבנים קדושים וטהורים ומי שלא זכה כמה יש לו לעורר לבבו אולי הוא הגורם לכל הרעות שעושה בנו, וי"ל זהו שרמז הכתוב מה מצאו אבותיכם בי עול כי רחקו מעלי וילכו אחרי הבל ויהבלו ודרשו ז"ל חנינה ט על הפורש מתורה וזהו שאמר הכתוב מה מצאו אבותיכם וכו' הכוונה שפירשו מן התורה ונרמו לבניו שגם הם הלכו אחרי ההבל כאמור בזהר. [מרפא לשון].

[ד] ותמיהה זו בעינה עמדה ולא נתפרשה כאן אמנם בזהר חדש (בראשית דף יד) איתא: ת"ר א"ר יהודה בר יעקב תמה אני על אנשי

הלימוד היומי

וְכוּ. וְעַל דָּא פְּתִיב אֵל תְּהִיּוּ פְּסוּם כְּפָרְדַּי אֵין הָבִין כִּי
הסוס והפרד שטופים הם בזימה ואינם עושים זווגם אלא לשם זנות וחציפות. וְכַאֲיִן
אֵינוֹן צְדִיקֵיָא, דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵיָא, וְיִדְעִין אוֹרְחוֹי
דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשֵׁרֵיהֶם הַצְדִּיקִים הַעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וְיודעים דרכיו של
הקב"ה, וּמְקַדְּשֵׁי גְרַמְיֵיהוּ בְּקִדְוִשָׁא דְּמַלְכָּא, וְאֲשֵׁתְּכֶחוּ
קְדִישֵׁין בְּכֹלָא וּמְקַדְּשִׁים עֲצָמָם בְּקִדְוִשְׁתּוֹ יִתְבָּרַךְ וּנְמַצִּיאִם קְדוּשִׁים בְּכֹל עֲנִינֵיהֶם
בִּמְחֻשְׁבָּתָם דִּיבּוֹרָם וּמַעֲשֵׂיהֶם, וּבְגִין כֶּךָ מְשַׁלְּפֵי רוּחָא דְּקִדְשָׁא
מְלַעֲיָלָא וּבְנֵיָהוּ כְּלָהוּ וְכַאֲיִן קְשׁוּט, וְאֶקְרוּן בְּנֵי מַלְכָּא
בְּנֵין קְדִישֵׁין ולפיכך הם ממשיכים רוח קדושה מלמעלה בעת זווגם ובניהם כולם
צדיקי אמת ונקראים בני המלך בנים קדושים.

אור הרשב"י

ואיזהו עמל של שוא, זו נפש חיה שתכלה
ותכרת כהבל היוצא מן הפה שהוא שוא,
והואיל והוא מכניסו באותו הולד הרי עמלו
של שוא.

א"ר יהודה אשרי מי שאבותיו הרהרו בדבר
טוב. מנ"ל מן בת שבע אם שלמה, דקרא
מסהיד עליה שהיא אם שלמה ממש, משום
דאיתייסד ממנה מעניינה ומהרהורה
ומהשתדלותה, שנאמר מה ברי ומה בר בפני
וגו' [משלי לא]. אימיה תינת. אבוהי מנ"ל
דכתיב שיר המעלות לשלמה אם ה' לא יבנה
בית שוא עמלו בוניו בו. וכו'.

א"ר יהודה הרשעים על שאינן מולידים אלא
לשם זנות בעזות ובחציפות אין להם אלא
אותה הנפש החיה הנתונה לבהמות, שעניינם
אינם אלא כבהמה, אבל צדיקים היודעים
לקדש עצמם כתיב בהו [ירמ' ב] ואנכי
נשעתיך שורק כולו זרע אמת. מאי אמת א"ר
אהא אמת בכל שאינו מהרהר באשה אחרת
ויש לו אמת עם אשתו.
רב הונא אמר לבוין ולקדש עצמו לשם שמים
שנאמר אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו
בו ותהלים קבז, כלומר אם אין הכונה לשם
שמים לבנות הבית ולהוליד בניו. שוא עמלו
בוניו בו שמכניסו באותו הולד עמל של שוא,

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

הרשעים מתנהגים כבהמות

וְוִי לְהוֹן לְרִשְׁעֵיָא, דְּכָלְהוּ חֲצִיפִין, וְעוּבְדֵיִיהוּ חֲצִיפִין

אוי להם לרשעים שהם כולם חצופים ומעשיהם כולם בחוצפה ומתנהגים בפריצות

בחציפות כבהמות המשמשים לשם זנות. בְּגִינֵי כַד יִרְתִּין בְּנֵיִיהוּ נַפְשָׁא

חֲצִיפָא, מְסִטְרָא דְּמִסְאָבָא ולפיכך הם מורישים לבניהם נפש חצופה מצד

הטומאה. פְּמָה דְּכְתִיב כְּמו שכתוב וְנִטְמָתָם בָּם, אַתָּא

לְאַסְתָּאבָא, מְסִאָבִין לִיהִ כי הבא ליטמא מטמאין אותו ועל כן אמר הכתוב

אַל תִּהְיוּ כְּסוֹם כְּפָרָד, דְּאִינוּן מְאִרֵי זְנוּתָא (ס"א דְּמִסְאָבּוּתָא)

עַל כֵּלָא כי הסוס והפרד הם בעלי הזנות ושטופים בזימה יותר מכל החיות. אִין

הָבִין דְּלָא יִשְׁתַּדְּלוּן בְּנֵי נֶשָׂא בְּאַרְחָא דָּא שלא יתעסקו בני

אדם בדרך זו של הבהמות, דְּאִי הָכִי כי אם יתנהגו כך פְּתִיב הָכָא אִין

הָבִין, וּכְתִיב הָתָם (ישעיה נו) וְהַכְּלָבִים עֲזִי נֶפֶשׁ לֹא יִדְעוּ

שָׁבְעָה וְהֵמָּה רַעִים לֹא יִדְעוּ הָבִין כתוב כאן על המתנהגים בדרך

הסוס והפרד 'אין הבין' וכתוב על הכלבים עזי הנפש שהם מלאכי חבלה 'לא ידעו הבין'.

כְּלוּמַר יְהוֹן מְזַדְּמָנִין אִינוּן דְּאַקְרוּן עֲזִי נֶפֶשׁ ולמדנו מזה שאם

יתנהגו כבהמות אין הבין יהיו מזדמנים להם מלאכי החבלה הנקראים עזי נפש להזיקם.

מֵאִי טַעְמָא מְשׁוּם דְּלָא יִדְעוּ ומה הטעם לזה הָבִין משום שלא

התנהגו במצוות הבית כבני אדם המבינים, אלא כבהמות שאינם מבינים וממלאים תאוותם

לזנות בעלמא.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000